



V.l.n.r. Zoraïma Hupkes, Joost Theloosen en Luca Andolfo.

DE KUNSTBENDE KOMT NAAR CANDEA!

Leerlingen van Candea kunnen komend schooljaar in een pauze zomaar ineens getuige zijn van een *take-over*. Dat is een soort *flashmob* van dansers, zangers en rappers die een kort en flitsend optreden geven. Het doel is dat leerlingen geïnspireerd raken en zich opgeven voor de Kunstbende.

"Het is een beetje à la de beroemde clip uit de muziekfilm *Fame*", legt Zoraïma Hupkes uit. Zij is cultuurcoach bij de gemeenten Duiven en Westervoort met speciale aandacht voor het voortgezet onderwijs. De gemeenten willen cultuur in de breedste zin van het woord meer op de kaart zetten.

De Kunstbende lijkt een (heel) klein beetje op Fame. Het is een gratis online- en offlineplatform voor jongeren van 13 t/m 19 jaar die hun talent op het gebied van dans, dj, fashion, film, muziek, taal en theater willen ontwikkelen. De Kunstbende biedt workshops, trainingen en coaching aan, maar is ook een talentenjacht met een finale op een groot podium, zoals de Nijmeegse concertzaal Doornroosje. Candea-leerling en rapper Luca Andolfo (zie de tekst naast de foto) was dit schooljaar deelnemer aan de Kunstbende. Zoraïma noemt hem "een schoolvoorbeeld van wat we willen bereiken qua talentontwikkeling". Luca vond zelf de weg naar de Kunstbende, maar Zoraïma hoopt dit schooljaar op meer Candea-deelnemers.

in the picture

LEF HEBBEN: BANDJE OPRICHTEN IN FEBRUARI, IN MEI OPTREDEN IN MUSIS

Je moet maar durven: in februari een bandje beginnen en dan eind mei al optreden in een vol Musis Sacrum in Arnhem tijdens de Q-Night. De vier meiden van Queen Machine deden het en hoewel zangeres Chloé Condé (3-vwo) zelfkritisch is, was het oordeel van de presentatrices duidelijk: supergoed!

De Q-Night is een initiatief van Quadraam, het schoolbestuur waaronder Candea valt. Tijdens de Q-Night krijgt talent van alle veertien Quadraam-scholen de kans zich op een podium voor een volle zaal te presenteren. "Onze gitarist Salomé had een aankondiging gezien op Insta. We dachten 'dat kunnen we best proberen', dus hebben we een filmpje als auditie ingestuurd", vertelt Chloé. Queen Machine bestaat verder uit bassist Sophia en drummer Jasmin.

Dat filmpje moet goed geweest zijn, want er volgde meteen een uitnodiging. De Q-Night was niet het eerste optreden. De band speelde ook al op de MACC, het eigen muziekfestival van Candea. Maar echt ervaren kun je Queen Machine niet noemen. Chloé: "Ik heb eerder meegedaan aan musicals en in Lelystad en Utrecht opgetreden, maar dan zing en dans je in een groep. Nu moest ik echt solo zingen. Ik vond het heel spannend. Mijn hele lichaam trilde en aan het einde mijn stem ook een beetje, maar ik weet niet of dat

te horen was." Vermoedelijk niet, want na afloop waren er veel complimenten. Queen Machine speelde één nummer: *Holiday* van Green Day. Dat betekent niet dat Chloé een echte rocker is. "Mijn smaak is best verschillend. Rock-achtig vind ik meestal wel leuk, maar ook jarentachtigmuziek en Engelse pop en soms Kanye West of Nederlandstalige bands als Doe Maar en Toontje Lager. Als het maar dansbaar is. In onze band kan ik aangeven als een nummer mij niet ligt, dan spelen we het niet." Het zal duidelijk zijn dat Chloé ondanks de spanning met ontzettend veel plezier heeft meegedaan aan de Q-Night. Volgend jaar weer dus? "Zeker, het was hartstikke leuk."

vraagjes aan chloé

Waarom Candea? Leuke school en dichtbij, ik heb niet verder gekeken. **Waar moest je het meest aan wennen?** Je eigen boeken meenemen en dat je bijna elke les huiswerk hebt. Ik dacht dat huiswerk af en toe zou zijn. **Ga je graag naar school?** Ja, het is de plek waar ik mijn vrienden en vriendinnen zie. **Wat doe je in de pauze?** Eten en praten en soms leren of huiswerk maken als ik een toets of een docent gaat controleren. **Hoe zijn de docenten?** Sommigen zijn niet streng en sommigen wel. **Hoe zou jij lesgeven?** Zelfverzekerd en niet te streng. Een grappige mag, maar het moet niet te gek worden.

LEUK OM HERKEND TE WORDEN

Luca Andolfo zit in 3-bb en is rapper, met als artiestennaam *Young Heaven*. Hij deed dit schooljaar mee aan de Kunstbende.

"Er hing een poster van de Kunstbende op school. Ik heb me aangemeld, want ik zag interessante dingen op hun site, zoals trainingen en coaching. Ik wil een betere rapper worden. Ik had eerder al een project gedaan met een andere rapper en een producer, maar met de Kunstbende kan ik een volgende stap zetten: betere teksten schrijven en zelf de muziek maken. De muziek doet nu een coach, met wie ik iedere zaterdag werk. Mijn teksten zijn in het Engels en gaan over wat ik zelf meemaak. De moeilijke momenten, maar ook over feestjes. Wie naar mij luistert, leert mij kennen. Op school krijg ik positieve reacties. Eersteklassers vragen hoe ze ook rapper kunnen worden en het is leuk om herkend te worden. Ik doe komend jaar weer mee aan de Kunstbende, want ik wil verder in de muziek."

Luister Luca op Spotify (Young Heaven). Hij is steengoed!

PODIUMERVARING OPDOEN

Ze werkt nauw samen met Joost Theloosen. Hij is docent ckv (culturele en kunstzinnige vorming) en cultuurcoördinator. Dat is een nieuwe functie op Candea. Joost: "Het is mijn taak om meer structuur aan te brengen in ons cultuuraanbod. Er is heel veel, maar het is niet altijd voor iedereen zichtbaar. Ook ga ik leuke nieuwe initiatieven ondersteunen. We willen dat alle leerlingen met cultuur in aanraking komen."

De Kunstbende is daarvan een voorbeeld, maar daar blijft het wat Joost betreft niet bij. "Mijn ambitie is twee cultuurdagen in de eerste CAN-week. Dit schooljaar beginnen we met de ckv-leerlingen en dan breiden we het later uit naar de hele school. Het allermooiste zou zijn als iedere leerling minstens één podiumervaring opdoet."

Joost en Zoraïma schakelen Liemerse cultuurinstellingen als Het Musiater, het Liemers Museum en De OGtent in én professionele en amateurkunstenaars in de regio. Joost:

DAKPANKLASSEN, KANSRIJK BEVORDEREN EN EERLIJK ADVISEREN

Kansenongelijkheid is een actueel thema in het Nederlandse onderwijs. We duwen kinderen op te jonge leeftijd in een bepaald hokje waar ze vervolgens bijna niet meer uit kunnen komen. Candea probeert dit probleem te tackelen met dakpanklassen, kansrijk bevorderen en eerlijk adviseren.

In de dakpanklassen zitten leerlingen met verschillende schooladviezen bij elkaar: vmbo-(s)bb/kb, vmbo-kb/mavo, mavo/havo en havo/vwo. Ze hebben een extra jaar om te ontdekken welke opleiding het best bij hen past. Voor de meeste leerlingen is de keuze na de brugklas duidelijk, maar er zijn uitzonderingen. Voor die leerlingen gaat Candea uit van 'kansrijk bevorderen'. Met andere woorden: laat het maar zien in de tweede klas.

Volgens de teamleiders Mart Bruil en Joost Schellekens is het grote voordeel van kansrijk bevorderen dat verreweg de meeste leerlingen in de juiste opleiding zitten op het moment dat ze van de onderbouw naar de bovenbouw gaan. "Dat is belangrijk, omdat switchen van opleiding in de bovenbouw heel lastig is. Je hebt dan altijd dingen gemist die je moet inhalen en vaak krijg je er ook een vak bij", legt Joost uit.

Voor vmbo- en mavo-leerlingen begint de bovenbouw in het derde leerjaar. Ze kiezen dan een profiel. Mart: "Dat is best moeilijk, want ze zijn dan nog erg jong. In het vmbo bijvoorbeeld is *zorg & welzijn* iets heel anders dan *economie & ondernemen*. De mentoren en decanen zitten er daarom echt bovenop. In de mavo stap je ook niet zomaar over naar een ander profiel." Een voordeel is wel dat de profielkeuze niet bepalend is voor de keuze van een opleiding op het mbo.

WAT WIL JE NÁ CANDEA?

Havo- en vwo-leerlingen beginnen in de vierde klas aan de bovenbouw. Switchen van opleiding komt volgens Joost Schellekens dan alleen nog voor in heel bijzondere omstandigheden. "Havo-leerlingen die naar het vwo willen, doen dat in de regel na hun havo-examen. Dan hebben ze dat diploma alvast op zak. Hetzelfde geldt voor overstap-



column

DE TIJD VLIEGT

Ken je dat gevoel: dat de tijd steeds sneller lijkt te gaan? Dat wordt alleen maar erger naarmate je ouder wordt, is mijn ervaring. Er is alweer een schooljaar voorbij. Het eerste jaar voor de brugklassers, het laatste jaar voor de geslaagden — en voor mij mijn eerste jaar als rector. Er is veel gebeurd. In de school, maar ook in de wereld om ons heen. Nu is het bijna vakantie. Zes weken om te herstellen, te ontspannen en misschien wel nieuwe ervaringen op te doen. Al die dingen gun ik al onze leerlingen van harte. Het mooie van jong zijn, is dat de tijd langzamer lijkt te gaan. Ik wens iedereen een eindeloos lange zomervakantie. Tot in het nieuwe schooljaar!

DEBBY KOK rector

"Het gaat erom dat leerlingen worden gestimuleerd iets te doen met hun talenten. Dat kunnen podiumkunsten zijn, maar ook beeldende kunst. We doen dit jaar weer met 4-havo, 4-vwo en 5-vwo mee aan een expositie in Museum Arnhem. Per klas komt er een kunstwerk in een vleugel van het museum te hangen. Dat is natuurlijk hartstikke leuk en eervol!"

Maar eerst is er de Kunstbende. Dus let op in de pauzes en doe mee!

AGENDA

2 juli Diploma-uitreiking vmbo-bb/kb. **3 juli** Mentordag, diploma-uitreiking mavo. **4 juli** Rapport uitdelen. **Begin zomervakantie!**



pers van mavo naar havo."

De belangrijkste overweging op dat moment is volgens Mart en Joost welke opleiding of studie de leerling ná Candea wil gaan doen. Mart: "Mavo-leerlingen kunnen via het mbo ook naar het hbo. We bekijken per leerling wat de beste route is. Het is daarbij fijn dat het mbo vanwege de grote behoefte aan vakmensen weer een positief imago heeft. Bovendien is een overstap naar de havo niet altijd mogelijk. Er worden eisen gesteld aan vakken en cijfers en het havo-onderwijs moet je liggen. We geven een realistisch advies."

Joost vult aan: "Het streven is dat elke leerling op de juiste plek terecht komt. Als je daarvoor een universitaire studie nodig hebt, dan moet je eigenlijk wel een vwo-diploma hebben. Maar we zien ook dat vwo'ers voor het hbo kiezen, omdat ze daar een vervolgopleiding kunnen volgen die beter past bij hun beroepskeuze. Leerlingen kunnen altijd toch een andere keuze maken en die kan ook goed uitpakken. Daarom zijn onze adviezen eerlijk maar niet dwingend."